

KVALITETSDEKLARATION

Sysselsättning och inkomst efter avslutad utbildning

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0503

Referenstid

Gymnasieskolan och högskolan: 1998–2020

Yrkeshögskolan: 2009–2020

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	8
1.2.3 Statistiska mått	9
1.2.4 Redovisningsgrupper	9
1.2.5 Referenstider	9
2 Tillförlitlighet	9
2.1 Tillförlitlighet totalt	9
2.2 Osäkerhetskällor	9
2.2.1 Urval	10
2.2.2 Ramtäckning	10
2.2.3 Mätning	10
2.2.4 Bortfall	12
2.2.5 Bearbetning	12
2.2.6 Modellantaganden	12
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	13
3 Aktualitet och punktlighet	13
3.1 Framställningstid	13
3.2 Frekvens	13
3.3 Punktlighet	13
4 Tillgänglighet och tydlighet	13
4.1 Tillgång till statistiken	13
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	13
4.3 Presentation	13
4.4 Dokumentation	13
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	13
5.1 Jämförbarhet över tid	13
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	15
5.3 Sammanvändbarhet i övrigt	15
5.4 Numerisk överensstämmelse	16
Allmänna uppgifter	16
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	16
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	16
C Bevarande och gallring	16
D Uppgiftsskyldighet	16
E EU-reglering och internationell rapportering	17
F Historik	17
G Kontaktuppgifter	17

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken ska göra det möjligt att jämföra utbildningsformer vad gäller arbetsmarknadsutfall i form av sysselsättning och inkomster efter studierna. Statistiken är longitudinell, dvs. det finns flera uppföljningstidpunkter för varje examensårgång. Fokus ligger på långa tidsserier.

Statistiken har många olika målgrupper och olika användningsområden.

- Riksdag och regering styr utformningen av regelverket för olika utbildningsformer och tar övergripande beslut om utbildningsplanering. De dimensionerar utbildningsformer och fattar beslut om kvalifikationer samt i vissa fall innehåll i utbildningar. Ansvariga myndigheter omsätter regeringens utbildningsplanering inom ramen för regelverket. Information om utbildningsformers arbetsmarknadsutfall kan vara underlag utbildningsplanering.
- Arbetsmarknadens parter och regionala myndigheter arbetar med kompetensförsörjningsfrågor. Utbildningsformers och utbildningars utfall ger information om arbetsmarknadens efterfrågan och värdering av utbildningar.
- Potentiella elever och studerande samt deras föräldrar kan använda informationen om utbildningars arbetsmarknadsutfall inför utbildningsval.
- Skolor, utbildningsanordnare och lärosäten samt undervisande personal kan använda information om utbildningars arbetsmarknadsutfall för att förbättra utbildningar och deras dimensionering i förhållande till arbetsmarknadens behov.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikanvändarna efterfrågar information om utbildningsformers och utbildningars arbetsmarknadsutfall i termer av sysselsättning/aktivitet och inkomster/löner efter examen.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas är antalet personer som arbetar eller studerar efter avslutad utbildning samt antal personer med olika yrkesställning och i olika inkomstintervall bland de som arbetar. Därutöver redovisas spridningsmått på inkomsterna bland de som arbetar.

1.2.1 Objekt och population

Gymnasieskolan

Intressepopulationen utgörs av alla elever som fullföljt gymnasieskolan med slutbetyg (läsåren 1995/96 – 2012/13) respektive examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng (läsåren 2013/14 – 2018/19). Elever som avgått från

svenska utlandsskolor ingår inte i intressepopulationen. Målpopulationen antas ha god överensstämmelse med intressepopulationen.

Yrkeshögskolan

Intressepopulationen utgörs av alla som tagit examen från yrkeshögskolan under ett läsår. Fram till och med 2017 fanns inga datum för när individen tagit examen, endast datum för utbildningsomgången slut fanns. Alla examinerade hänfördes till det år utbildningsomgången avslutades oavsett om de gjort sena kompletteringar och blivit klara senare. Uppskattningsvis 4 procent av de examinerade har gjort kompletteringar efter kalenderårets slut och de allra flesta kompletteringarna görs under kalenderåret efter året då omgången avslutades.

Från 2018 finns uppgift om när individen har tagit examen och dessa uppgifter används för att avgränsa populationen.

Saknaden av examensdatum före 2018 leder till en mindre avvikelse mellan intressepopulation och målpopulation. Metoden att använda slutdatum bedöms dock vara en god approximation. Från och med 2018 när examensdatum finns, antas målpopulationen ha mycket god överensstämmelse med intressepopulationen.

Högskolan

Avgränsning av populationen

I intressepopulationen ingår personer som avslutat sina högskolestudier ett visst läsår och fått examen. Eftersom personer kan få sin examen efter att de avslutat sina högskolestudier behöver både tidpunkten för utfärdandet av examensbeviset och när personen slutat studera beaktas. Målpopulationen omfattar därför

- personer som tagit sina sista poäng aktuellt läsår och som fått examensbeviset samma läsår eller därpå följande termin
- personer som fått examensbeviset aktuellt läsår och som fortsatt att studera.

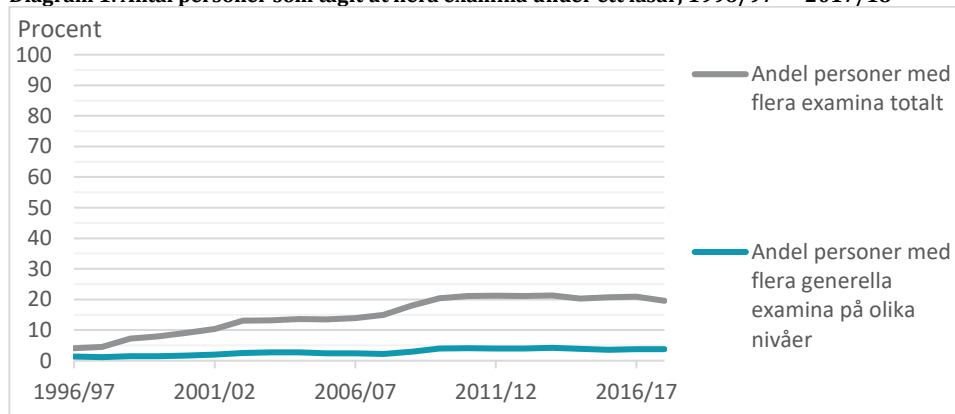
En liten osäkerhet finns vad gäller personer som fått examensbeviset aktuellt läsår och som fortsatt att studera. Vi vet inte om de avslutat studierna som lett till examensbeviset samma läsår eller om de i själva verket väntat med att ta begära ut examensbeviset.

Flera examensbevis samma år¹

Det förekommer också att personer tar ut flera examensbevis samma år. Det handlar exempelvis om personer som tar ut både en generell examen och en yrkesexamen och om personer som tar ut examina på flera nivåer. En prioritering görs så att varje person endast redovisas med högst en examensuppgift per år. Det leder till att antalet personer som tar examen på lägre nivåer, till exempel kandidatexamen, underskattas.

¹ Detta avsnitt uppdateras vartannat år. Nästa år det uppdateras är 2023.

Diagram 1. Antal personer som tagit ut flera examina under ett läsår, 1996/97 — 2017/18

Personer som väntar länge med att ta ut examensbevis exkluderas²

Personer som slutat studera och som fått examensbeviset utfärdat först två terminer senare eller ännu längre fram exkluderas från populationen. Detsamma gäller personer som fått ett examensbevis utfärdat, men för vilka uppgift om sista termin i högskolan saknas. Avseende läsåret 2017/18 handlade det om 5 procent i den första gruppen och 1 procent i den andra gruppen.

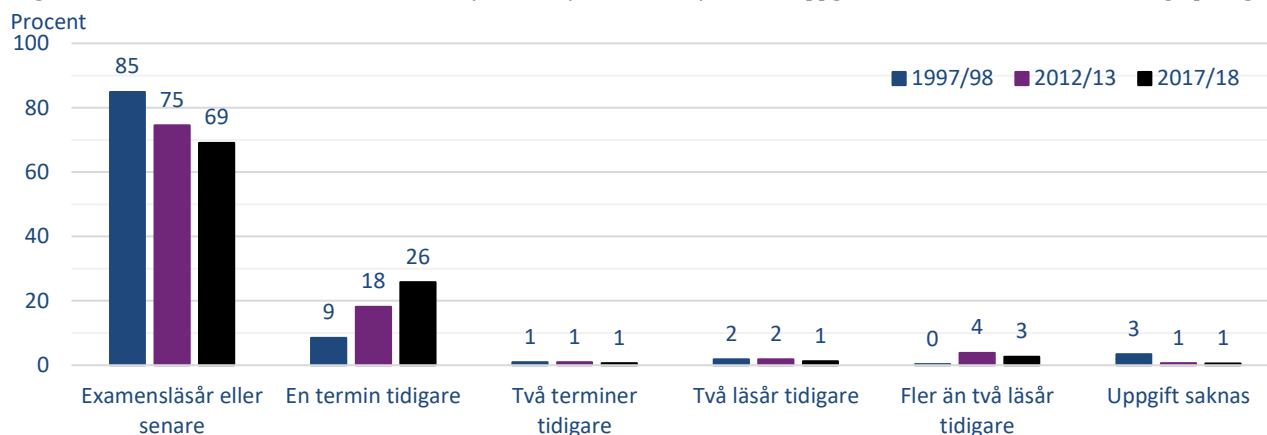
Det är givetvis en nackdel att behöva exkludera dessa personer helt från populationen. Samtidigt har de befunnit sig på arbetsmarknaden utan ett examensbevis och det är oklart om arbetsgivare uppfattat de som examinerade. Det vore därför inte helt rätt att jämföra dem med personer som förvisso avslutat sina studier samtidigt som dem, men som tagit ut examensbeviset och haft det som underlag när de sökt arbete.

Majoriteten av de som får ett examensbevis utfärdat har avslutat sina studier samma termin eller fortsatt att studera, till exempel på högre nivå. Det har dock blivit allt vanligare att personer slutar studera och får examensbeviset utfärdat först höstterminen efter det läsår då de avslutade sina studier.

Bland de som fått examensbevis utfärdat 2017/18 hade 69 procent tagit sina sista poäng samma läsår eller läsåret 2018/19, dvs. att de fortsatt studera. 26 procent hade tagit sina sista poäng under vårterminen 2017. 5 procent hade tagit sina sista poäng ännu längre tillbaka i tiden och för 1 procent saknades uppgift om tagna poäng. Det kan handla om personer som fått sin examen validerat.

² Detta avsnitt uppdateras vartannat år. Nästa år det uppdateras är 2023.

Diagram 2. Personer med examen utfärdad 1997/18, 2012/13 och 2017/18 samt uppgift om deras sista termin då de tagit poäng

Varför har då så stor andel av de med examensbevis egentligen avslutat sina studier innan det läsår de får ut examensbeviset? Statistiken tyder på att det handlar om en fördröjning i handläggningen för att utfärda examensbevis. Studerande blir klara med sin utbildning till sommaren, men examensbeviset hinner inte bli utfärdat förrän under hösten.

Det var 11 600 personer på generella program och 7 200 personer på yrkesexamensprogram som fått sina examina utfärdade läsåret 2017/18, men som hade tagit sina sista poäng under vårterminen 2017. 68 procent hade fått sitt examensbevis utfärdat senast under september bland de som examinerats från generella program och 80 procent bland de som examinerade från yrkesexamensprogram.

Examinerade 2017/18 som hade sin sista poängproducerande termin våren 2017

Månad för utfärdande av examensbeviset	Antal		Andel i procent		Kumulativ andel i procent	
	Generella program	Yrkesexamensprogram	Generella program	Yrkesprogram	Generella program	Yrkesprogram
Juli	2 516	2 207	22	31	22	31
Aug	3 283	2 048	28	28	50	59
Sept	2 114	1 513	18	21	68	80
Okt	1 613	754	14	10	82	90
Nov	679	258	6	4	88	94
Dec	406	117	3	2	91	96
Jan	346	99	3	1	94	97
Feb	195	60	2	1	96	98
Mars	159	61	1	1	97	99
April	148	28	1	0	99	99

Maj	107	40	1	1	100	100
Juni	55	28	0	0	100	100
Totalsumma	11 621	7 213	100	100		

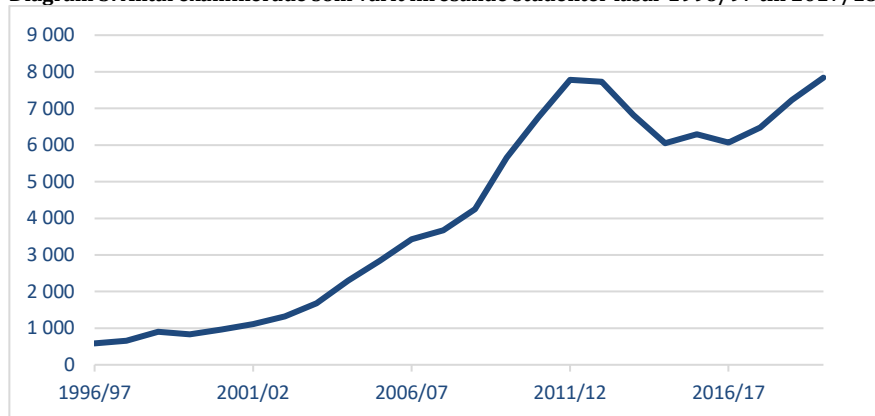
Inresande studenter³

Inresande studenter ingår inte i målpopulationen (gruppen inresande studenter består av utbytesstudenter som deltar i ett utbytesprogram vid svenska universitet och högskolor samt studenter som anordnar sina studier i Sverige på egen hand, så kallade freemover-studenter), trots att det är en intressant grupp.

Detta beror på att det finns kvalitetsproblem med att följa upp denna grupp via register. Det är vanligt att de inresande studenterna lämnar Sverige efter avslutade studier, men det rapporteras inte till folkbokföringen, vilket medför mätproblem för denna grupp. Via register kommer det att se ut som att de bor i Sverige, men de arbetar inte och studerar inte. I själva verket har de ofta lämnat landet. Statistiken kommer då att bli missvisande. Målpopulationen omfattar därför inte inresande studenter.

Antalet inresande studenter har varierat över tid, se diagram nedan. Nedgången från 2013 beror på införandet av studerandeavgifter för inresande studenter från länder utanför EU.

Diagram 3. Antal examinerade som varit inresande studenter läsår 1996/97 till 2017/18

Sammanfattningsvis har målpopulationen god överensstämmelse med intressepopulationen.

Övergripande för alla tre utbildningsformerna

- Såväl de som vid uppföljningstidpunkten är folkbokförda i Sverige och de som inte är det ingår.
- Observationsobjekten är desamma som målobjekten, dvs. personer som avslutat en av ovannämnda utbildningar.

³ Detta avsnitt uppdateras vartannat år. Nästa år det uppdateras är 2023.

1.2.2 Variabler

Den huvudsakliga målvariabeln är personens sysselsättning under uppföljningsåret, fördelad på följande grupper:

- arbetar
- studerar
- arbetar och studerar
- varken arbetar eller studerar
- bor inte i Sverige.

En annan målvariabel är yrkeställning för de som arbetar och för de som arbetar och studerar, vilken redovisas på följande grupper:

- anställd
- egenföretagare
- kombinatör.

Ytterligare en målvariabel är förvärvsinkomst för de som arbetar och för de som arbetar och studerar. Inkomsten redovisas som antal personer per inkomstintervall samt spridningsmått i form av utvalda percentiler.

Följande intervall redovisas (tusentals kronor):

- 0–99
- 100–199
- 200–299
- 300–399
- 400–499
- 500–599
- 600+.

Spridningsmått avser belopp i löpande priser. Följande mått redovisas:

- P10: 10 procent av personerna i den valda gruppen har högst denna inkomst. 90 procent av personerna har mer än denna inkomst.
- P25: 25 procent av personerna i den valda gruppen har högst denna inkomst. 75 procent av personerna har mer än denna inkomst.
- P50/median/genomsnittlig inkomst: hälften av personerna i den valda gruppen har en inkomst över detta belopp och hälften under detta belopp
- P75: 75 procent av personerna i den valda gruppen har högst denna inkomst. 25 procent av personerna har mer än denna inkomst.
- P90: 90 procent av personerna i den valda gruppen har högst denna inkomst. 10 procent av personerna har mer än denna inkomst.

Målvariablerna bedöms sammanfalla väl med intressevariablerna.

Målvariablerna observeras från olika register. Sysselsättning härleds från den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS), registret över personer i utbildning (RPU) samt Befolkningsregistret (RTB). Inkomster hämtas från Inkomst- och Taxeringsregistret (IoT).

Sammanfattningsvis är bedömningen att observationsvariablerna beskriver målvariablerna väl.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas i totaler (antal personer) och percentiler (kronor).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Gymnasieskolan

- Gymnasieprogram
- Kön
- Grundläggande behörighet
- Gymnasiebetyg (betygspoäng) grupperat
- Utbildningsnivå vid uppföljningstidpunkten.

Yrkeshögskolan

- Examenstyp
- Utbildningens inriktning
- Kön
- Län där utbildningen bedrevs
- Nationell bakgrund
- Ålder vid examen.

Högskolan

- Examenstyp
- Utbildningens längd
- Utbildningens inriktning
- Kön
- Nationell bakgrund
- Ålder vid examen.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden för sysselsättning är hösten åren 1998 till 2020.

Referenstiden för yrkesställning är hösten åren 2004 till 2020.

Referenstiden för inkomst från arbete är kalenderår 1998 till 2020.

För yrkeshögskolan börjar referenstiden år 2008.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Det har inte påverkat tillförlitligheten av statistiken om sysselsättning och inkomster efter avslutad utbildning.

Sammanfattningsvis är vår bedömning att tillförlitligheten av statistiken är god.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerheten i statistiken bedöms vara liten. Den osäkerhetskälla som bedöms bidra mest till osäkerheten är mätning.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen bedöms täcka målpopulationen väl för samtliga studerade populationer.

Gymnasieskolan

Rampopulationen består av de betygsuppgifter som redovisats till UHR från alla gymnasieskolor med avgångselever. För de gymnasieskolor som inte är anslutna till UHR utgörs också ramen av de betygsuppgifter som redovisas till SCB direkt från gymnasieskolorna. Rampopulationen anses sammanfalla väl med målpopulationen.

Yrkeshögskolan

Rampopulationen utgörs av de studerande som enligt uppgifter från Myndigheten för yrkeshögskolan uppfyller kraven för examen. Rampopulationen sammanfaller väl med målpopulationen.

Högskolan

Rampopulationerna utgörs av de studenter och examinerade som finns registrerade i högskolornas administrativa system. Rampopulationerna stämmer väl överens med målpopulationerna.

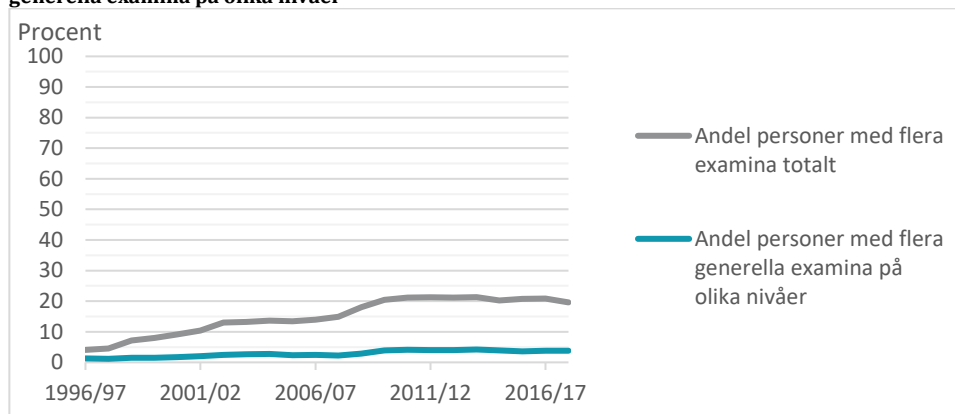
Sammanfattningsvis bedöms att täckningsbristerna ovan ha försumbar påverkan på tillförlitligheten.

2.2.3 Mätning

Generella examina på lägre nivåer underskattas och därmed även andelen som fortsätter studera

Problemet att personer tar ut flera examensbevis samma år leder till en underskattning av antalet personer som tar examen på lägre nivåer, till exempel kandidatexamen. Det i sin tur innebär att antalet och andelen personer som fortsätter studera efter examina på lägre nivåer underskattas något. Av alla personer som tar ut en eller flera examina under ett läsår var det sedan läsåret 2009/10 ungefär 4 procent som tar ut flera generella examina på olika nivåer, till exempel en kandidat och en master. Innan det var andelen lägre.

Diagram 4. Andel personer som tar ut flera examina per läsår och andel personer som tar ut flera generella examina på olika nivåer⁴

Övertäckning i folkbokföringen⁵

Det finns vissa täckningsproblem i Registret över totalbefolkningen (RTB) avseende examinerades folkbokföring, vilket leder till mätfel i variabeln sysselsättning efter högskolan. Mätfelet leder till att antalet examinerade som är folkbokförda men varken arbetar eller studerar sannolikt överskattas, samtidigt som antalet som inte är folkbokförda underskattas. Denna problematik uppstår när personer emigrerar utan att det anmäls till folkbokföringen. Täckningsproblemen innebär också att andelen som förvärvsarbetar eller studerar underskattas i relation till samtliga folkbokförda.

För att bedöma hur täckningsproblemen i RTB påverkar mätningen i denna undersökning, har information om misstänkt övertäckning⁶ studerats för de olika populationerna som ingår t.o.m. examinerade 2017/2018.

- Högskolan
Ovanstående är framför allt ett problem för inresande studenter i högskolan. Därför har denna grupp uteslutits ur målpopulationen i denna undersökning.
För högskolan är den misstänkta övertäckningen något större än för övriga populationer. Den varierar för olika examensår och uppföljningstidpunkter, men är generellt sett i storleken 5 - 10 procent. Med detta avses att av de som klassificeras som varken arbetande eller studerande, misstänks 5 - 10 procent i själva verket ha lämnat landet. Detta leder till att andelen personer som varken arbetar eller studerar överskattas. Överskattningen är dock liten sett till antal personer. Det är en relativt liten andel av de examinerade som varken arbetar eller studerar. Det får därför liten betydelse för de statistiska mått som tas fram i undersökningen. Det kan ge en liten överskattning av andelen personer

⁴ Detta diagram uppdateras vartannat år. Nästa år det uppdateras är 2023.

⁵ Detta avsnitt uppdateras vartannat år. Nästa år det uppdateras är 2023.

⁶ För information om hur den misstänkta övertäckningen är beräknad i Registret över totalbefolkningen, se SCB (2015) Övertäckning i Registret över totalbefolkningen – en registerstudie. Befolkning och Valfärd Bakgrundsfakta 2015:1.

http://share.scb.se/OV9997/data/OV9999_2015A01_BR_BE96BR1501.pdf

som förvärvsarbetar, men överskattningen är i storleken några tiondels procentenheter. Det kan även ge en underskattning av andelen personer som arbetar eller studerar med några tiondels procentenheter.

Sammantaget bedöms därför övertäckningen i RTB, ha en relativt liten betydelse för tillförlitligheten för högskolan.

- Gymnasieskolan: Utifrån informationen i RTB om misstänkt övertäckning, har en bedömning gjorts hur stor del av de som varken arbetar eller studerar vid uppföljningstillfället, som kan misstänkas ha lämnat landet. För gymnasieskolan är den misstänkta övertäckningen generellt sett inget problem. Den varierar för olika populationer och uppföljningstidpunkter, men ligger i storleken 0–2 procent. Med detta avses att av de som klassificeras som varken arbetande eller studerande, misstänks som mest 2 procent i själva verket ha lämnat landet. Sammantaget bedöms därför övertäckningen i RTB, ha en försumbar betydelse för tillförlitligheten för gymnasieskolan.
- Yrkehögskolan: För yrkehögskolan ligger den misstänkta övertäckningen i storleken 0–3 procent. Med detta avses att av de som klassificeras som varken arbetande eller studerande, misstänks som mest 3 procent i själva verket ha lämnat landet. Sammantaget bedöms därför övertäckningen i RTB ha försumbar betydelse för tillförlitligheten för yrkehögskolan.

2.2.4 Bortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värdet på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (till exempel person, företag, kommun osv.) är det frågan om objektsbortfall; saknas enbart vissa värden, handlar det om partiellt bortfall.

I undersökningen finns inget objektsbortfall då statistiken baseras på totalräknade register.

2.2.5 Bearbetning

Statistiken som redovisas i statistikdatabasen omfattar många uträknade värden. Statistiken omfattar flera populationer, långa tidsserier och ändringar i programstrukturer. Detta gör materialet oöverskådligt. För att minimera risken för bearbetningsfel har arbetet gjorts i flera steg:

- Det finns ett skript för framtagning av respektive population. Populationen för gymnasieskolan har kontrollerats mot Skolverkets officiella statistik. Populationen för yrkehögskolan och högskolan har granskats mot mikrodatat.
- Ett skript har tagits fram för varje av de fyra databastabellerna som finns för respektive utbildningsform så att beräkningarna görs på samma sätt för alla tre utbildningsformer.

Den samlade bedömningen är att brister i bearbetningen har försumbar påverkan på tillförlitligheten.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken tas fram när alla ingående register är klara. Det register som publiceras sist är Inkomst- och taxeringsregister avseende 2020 som publicerades i januari 2022. Framställningstiden i relation till referensperiodens sista år är 15 månader.

3.2 Frekvens

Undersöknings-, publicerings- och uppgiftsinsamlingsfrekvens är en gång per år.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras enligt gällande publiceringsplan, www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern/.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i statistikdatabasen som finns på SCB:s webbplats (www.scb.se/UF0503). På SCB:s webbplats publiceras även en statistiknyhet och några exemplifierande tabeller och diagram.

Statistiken är tillgänglig för nedladdning genom API (<https://www.scb.se/vara-tjanster/oppna-data/api-for-statistikdatabasen/>).

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan tillhandahålla ytterligare statistik, till exempel för olika skolor/utbildningsanordnare/lärosäten eller för andra utbildningsformer, på uppdragsbasis.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i statistikdatabasen. Några resultat visas även som tabeller och diagram samt i en statistiknyhet.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken och mikrodata beskrivs i dokumentet Statistikens framställning (StaF). Statistikens kvalitet beskrivs i föreliggande dokument. De variabler som används i produktionen redovisas i en variabelförteckning.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Covid-19 har inte påverkat jämförbarheten över tid då det sista referensåret avser 2019.

Ny mätmetod för sysselsättningsstatistiken från och med 2019

Klassificeringen av observationsvariabeln sysselsättning görs utifrån den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken. Från och med referensår 2019 används en ny datakälla och metod för att klassificera förvärvsarbete. Från och med 2019 används månatliga arbetsgivardeklarationerna på individnivå (AGI). De ersätter de årliga kontrolluppgifterna (KU) och förvärvsarbete klassificeras numera efter utbetald lön i november.

Det har inte gjorts några försök att bedöma effekter av ändrad klassificering för denna undersökning, men andra studier som gjorts tyder på en ökning av andelen sysselsatta med det nya förfarandet. Exempelvis har de som har fått en låg löneutbetalning, och därmed troligen inte arbetar i så stor omfattning, blivit klassificerade som förvärvsarbete om de har fått en utbetalning i november. Detta innebär till exempel att förvärvsintensiteten bland de yngre är högre i jämförelse med tidigare förfarande.

För mer information hänvisas till Kvalitetsdeklarationen för den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken⁷.

Sammantaget innebär bytet av källa och metod, att jämförelser av statistik avseende 2019 och tidigare referensår måste göras med stor försiktighet.

Gymnasiereform 2011

För gymnasieskolan finns ett tidsseriebrott i statistiken i och med gymnasiereformen Gy 2011. För att skapa jämförbarhet över tid ingår följande delpopulationer i gruppen "Avgångna": Till och med avgångsåret 2012/13 ingår avgångna med slutbetyg i populationen. Från och med avgångsåret 2013/14 ingår både examinerade och elever som läst ett helt program på 2 500 poäng men som inte fått examen utan ett studiebevis. Vid jämförelser över tid bör beaktas att programstruktur och programinnehåll har förändrats i samband med gymnasiereformen.

Yrkeshögskolan och Kvalificerad yrkesutbildning

För yrkeshögskolan är möjligheten att göra jämförelser över tid god. År 2009 infördes Yrkeshögskoleutbildning (YH) och föregångaren Kvalificerad Yrkesutbildning (KY) började fasas ut. De sista KY-utbildningarna avslutades 2013. YH och KY liknar varandra till stor del förutom ett par skillnader. En skillnad var att alla utbildningar inom KY ledde till examen, medan inom YH är det inget krav att utbildningarna leder till examen. En annan skillnad var att det inom KY var striktare krav på att utbildningen skulle innehålla lärande i arbete (LIA).

Förändringar inom högskolan

Inom högskolan påverkar flera förändringar statistikens jämförbarhet över tid:

- Högskoleenheter har upphört eller organisatoriskt/administrativt förts till andra enheter. Det har också tillkommit nya utbildningsanordnare.

⁷ Kvalitetsdeklaration för den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken:

https://www.scb.se/contentassets/a5f118521a3145c0bcb008ff39805e15/am0207_kd_2019_sl_201126.pdf

- Vissa tidigare korta utbildningar har förlängts till att omfatta motsvarande minst tre års heltidsstudier, till exempel utbildningar till högskoleingenjör, sjuksköterska, receptarie och förskollärare.
- Under perioden 1993/94 - 2006/07 inrättades 16 nya examina, varav åtta inom området vård och omsorg. Samtidigt har några examina upphört.
- Vidareutbildningen av sjuksköterskor ledde under en period inte till examen men år 2001 inrättades en ny examen benämnd specialistsjuksköterskeexamen.
- 2001 förändrades lärarutbildningen och det infördes en enda samlad lärarexamen, men med olika inriktningar för skolformer och ämnen. Lärarexamen ersatte då de åtta tidigare typerna av lärarexamina. Lärarutbildningen reviderades igen år 2011 och lärarexamen ersattes av fyra nya lärarexamina - förskollärarexamen, grundlärarexamen, ämneslärarexamen och yrkeslärarexamen.
- Under 2007 infördes en ny utbildnings- och examensstruktur som ett led i Sveriges arbete med att anpassa den högre utbildningen till arbetet i Bologna-processen. Högskoleutbildningen delades upp i tre nivåer:
  - Grundnivå
  - Avancerad nivå
  - Forskarnivå
- Examina på grundnivå och avancerad nivå delades in i generella examina, konstnärliga examina och yrkesexamina. För generella examina ska det finnas en fördjupning inom ett huvudområde (tidigare huvudämne).
- Poäng har ersatts av högskolepoäng som beskrivning av studiernas omfattning. En poäng motsvaras av 1,5 högskolepoäng.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Målvariablerna sysselsättning, yrkeställning och inkomst har mätts på samma sätt för samtliga personer i populationen. De variabler som bildar redovisningsgrupperna har samma källa för samtliga individer i undersökningen. Därför är jämförbarheten mellan redovisningsgrupperna mycket god.

Jämförbarheten mellan de olika utbildningsformerna och mellan olika grupper inom utbildningsformerna påverkas till viss del av att alla inte blir klara samtidigt under läsåret och att vissa därmed får mer tid på sig att etablera sig på arbetsmarknaden än andra. Inom gymnasieskolan blir alla elever klara samtidigt, men yrkeshögskoleutbildningar följer inte någon termins- eller läsårsindelning och avslutas löpande under året även om många utbildningar avslutas till sommaren. Inom högskolan finns de som blir klara med sin utbildning under vårterminen och de som blir klara under höstterminen. Detta kan påverka resultaten för den första uppföljningstidpunkten "efter 1 år". Betydelsen antas dock minska ju längre tid efter läsåret som uppföljningen görs.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Examinerade från yrkeshögskolan redovisas här efter läsåret medan all annan statistik om yrkeshögskolan redovisas efter kalenderår. Det försvårar samanvändbarheten med annan yrkeshögskolestatistik.

Det finns mycket statistik över övergång till vidare studier och inträdet/etableringen på arbetsmarknaden efter olika utbildningsformer. Under rubriken Fördjupad information finns en lista över vilken statistik som finns och vilka myndigheter som tar fram den ([Mer statistik på området](#)). Inträdet på arbetsmarknaden följs upp med hjälp av enkäter där fokus ligger på kvalitativa frågor om matchning mellan utbildning och arbete och om nyttan med utbildningen. Statistik om etablering på arbetsmarknaden bygger på det så kallade etableringsmättet där flera registeruppgifter (bland annat sysselsättning, studier, arbetslöshet och inkomster) kombineras för att gradera etableringsgraden på arbetsmarknaden. Produkten Sysselsättning och inkomster efter avslutad utbildning kompletterar den befintliga statistiken om inträde/etablering med uppgifter om yrkesställning och inkomster.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Avrundningen av alla antalsuppgifter till närmaste 5-tal (röjandekontroll) resulterar i vissa brister i den numeriska överensstämmelsen mellan tabellceller och delsummor.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen ([1998:204](#)).

C Bevarande och gallring

I produktionsprocessen skapas inga nya register. Därför är frågan om bevarande och gallring inte aktuell.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte eftersom undersökningen bygger på sambearbetningar av redan befintliga register inom SCB.

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen berörs inte av någon EU-reglering och statistiken rapporteras inte internationellt.

F Historik

Statistik om verksamhet efter utbildning har funnits under en lång tid. Till denna publicering har statistiken setts över och utökats. Till grund för översynen låg en användarkartläggning⁸ som genomfördes 2019 och EU-rekommendationen för uppföljning av utexaminerade från år 2017⁹.

Översynen har resulterat i att populationen för gymnasieskolan justerats så att den motsvarar Skolverkets officiella statistik. Yrkeshögskolan har lagts till och högskolans population har justerats med syftet att skapa bättre förutsättningar för jämförbarhet med gymnasieskolan och med yrkeshögskolan.

Innan översynen omfattade produkten enbart statistik om det som då kallades för "verksamhet efter utbildning" och som nu kallas för "sysselsättning", dvs. kombinationen av uppgift om arbete, studier och folkbokföring. Statistiken utökades nu med uppgifter om yrkesställning och inkomst från arbete.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Paula Kossack BV/UA
E-post	fornamn.efternamn@scb.se
Telefon	010 - 479 60 05

⁸ <https://www.scb.se/contentassets/3c5846e8506c4c55882bfd3d520a1874/oversyn-av-intrades-och-overgangsundersokningar.pdf>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0249&from=EN>